

PSPO za zastosowaniem LLP w odniesieniu do artykułów spożywczych

Na początku listopada Komisja Europejska przedstawiła krajom członkowskim do rozważenia propozycję długo oczekiwanego rozwiązania w sprawie tzw. „technicznego rozwiązania” dla obecności niezatwierdzonych odmian GMO (LLP – low level presence) jednak tylko w odniesieniu do materiałów paszowych importowanych do UE.

Fakt, że Komisja nie uwzględniła wspólnego apelu przemysłu paszowego i spożywczego do przyjęcia rozwiązania mającego zastosowanie zarówno do produktów paszowych jak i żywności, jest bardzo rozczarujący.

Oddzielne przepisy dla pasz i żywności spowodują, że firmy łańcucha spożywczego pozostaną dalej w obliczu kryzysu grożącego poważnymi zakłóceniami wymiany handlowej w przypadku stwierdzenia nawet najmniejszych ilości niezatwierdzonych GMO w partii importowanego surowca.

Należy przy tym podkreślić, że niezależnie od podejmowanych środków ostrożności, niemożliwe jest zagwarantowanie nieobecności nawet śladowych ilości przypadkowych zanieczyszczeń.

Projekt Komisji stanowiący rozwiązanie tylko w kwestii pasz:

- nie uwzględni praktyki rynku towarowego oraz fakt, że łańcuch żywnościowy i paszowy stanowią jedną całość i są całkowicie ze sobą powiązane pod względem zaopatrzenia surowcowego,
- może spowodować utrudnienia w imporcie produktów rolniczych, których dostawy konieczne są do uzupełnienia unijnej podaży, a które wykorzystywane są zarówno w produkcji żywności jak i pasz,
- może osłabić rentowność europejskich zakładów przetwórczych, zmuszając je do znacznego zmniejszenia lub nawet

zaprzestania działalności z powodu niewystarczającej ilości czy wręcz braku bezpiecznego surowca do produkcji artykułów spożywczych. Z pewnością sytuacja taka może zagrazić nawet stanowiskom pracy i doprowadzić do wzrostu bezrobocia.

Aby uniknąć pogorszenia się konkurencyjności sektora rolno-spożywczego i ogólnego klimatu inwestycyjnego, „techniczne rozwiązanie” musi dotyczyć także produktów żywnościowych.

Ponadto, propozycja zaprezentowana przez Komisję stanowi tylko częściowe rozwiązanie problemu wynikającego z niejednorodnych procedur autoryzacyjnych w różnych krajach, przez co nowe odmiany roślin modyfikowanych nie są zatwierdzane jednocześnie - po pierwsze ze względu na zakres rozporządzenia ograniczony tylko do pasz, a po drugie ze względu na proponowany maksymalny poziom obecności niezatwierdzonych GMO wynoszący 0,1 %.

Próg ten nie uwzględni aktualnych możliwości analitycznych i mieści się w standardowych błędach oznaczeń. Dlatego Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju opowiada się za przyjęciem progu obecności niezatwierdzonego GMO w paszach i produktach spożywczych będących w obrocie na terenie UE na bezpiecznym analitycznie poziomie 0,5 %. Naszym zdaniem w warunkach masowego transportu, przemysłowego przerobu itp. nie ma możliwości osiągnięcia i utrzymania zerowego poziomu przypadkowych zanieczyszczeń, jednocześnie proponowany poziom 0,5 % jest dostatecznie niski, żeby nie stwarzać żadnych zagrożeń dla ewentualnych konsumentów.

Agnieszka Słodowa

W numerze

- PSPO za zastosowaniem LLP w odniesieniu do artykułów spożywczychstr.1
- Rząd nie uwzględni stanowiska branżystr.2
- Nieprawidłowości na etykietach ?str.2
- RGŻ debatuje nt. innowacyjności przemysłu spożywczegostr.3
- Nowelizacja ustawy o paszachstr.3
- Pasza na wagę złotastr.4
- IERiGZ prognozujestr.4
- Notowaniastr.5

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express
Kierownik projektu: Ewa Myśliwiec
Projekt graf. i opracowanie:
Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne, www.freefoto.com

Rząd nie uwzględnia stanowiska branży

15 listopada br. projekt przepisów zezwalających na maksymalną 0,1% obecności niezatwierdzonych GMO w importowanych do UE materiałach paszowych był dyskutowany na posiedzeniu unijnego Komitetu Stałego ds. Łączucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt – SCoFCAH, w którym udział brali eksperci z krajów członkowskich.

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną dyskusję wydaje się, iż projekt ten może zyskać kwalifikowaną większość, gdy zostanie poddany pod głosowanie. Proponowane podejście dwu-etapowe do kwestii obecności niezatwierdzonych GMO czyli rozdział pomiędzy paszami a żywnością, powinno być zadowalające dla krajów członkowskich i nie powinno spowodować zablokowania głosowania na zatwierdzeniu prognozy dla pasz.

Stanowisko Polski zaprezentowane przez przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa sprowadziło się do trzech stwierdzeń:

🔹 Polska przeciwna jest włączeniu żywności do zakresu przygotowanych przepisów,

🔹 Polska przeciwna jest ustanawianiu prognozy,

🔹 Polska nie konsultowała jeszcze tej kwestii z organizacjami branżowymi oraz innymi uczestnikami rynku.

Według Izby Zbożowo-Paszowej ostateczne stwierdzenie nie jest prawdziwe, gdyż niejednokrotnie temat ten był poruszany przez przemysł. Delegat nie wspomniał o innym powodzie takiego głosowania, a mianowicie o opracowanym przez rząd w 2006 r. Ramowym Stanowisku Rządu dotyczącym GMO, zgodnie z którym przedstawiciel Polski biorąc udział w głosowaniach na forum UE jest w obowiązku przedstawić zawsze negatywne stanowisko w zakresie zezwalania na wprowadzenie do obrotu GMO jako żywność.

Komisja Europejska zaznaczyła, iż planuje poddanie pod głosowanie opracowanych przepisów w styczniu 2011 roku, co w praktyce oznacza iż przepisy te najprawdopodobniej weszły by w życie dopiero w kwietniu przyszłego

roku, co w praktyce jest zbyt późnym terminem w przypadku niektórych obecności niezatwierdzonych GM i pewnie będzie to powodować problemy (np: kwestia MIR162 przy imporcie z Brazylii).

Podczas posiedzenia tego Komitetu Stałego głosowana była również autoryzacja kukurydzy genetycznie modyfikowanej MON89034xMON88017 firmy Monsanto do użytku w żywności i paszach oraz importu i przetwarzania, jak również propozycja odnowienia autoryzacji dla kukurydzy linii 1507 firmy Pioneer i Dow Agro do użytku paszowego, importu i przetwarzania. W wyniku nierozstrzygniętego głosowania, Komisja musi przekazać dossier ww. autoryzacji do Rady celem podjęcia decyzji. W przypadku gdy Rada nie wypracuje swojego stanowiska w tej kwestii, dokumentacja zostanie przekazana z powrotem do Komisji celem ostatecznego przyjęcia.

PSPO na podst. Izba Zbożowo-Paszowa

Nieprawidłowości na etykietach ?

Na początku listopada br. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) opublikowała listę najczęściej wykrywanych nieprawidłowości w znakowaniu produktów żywnościowych.

W przypadku oleju rzepakowego IJHARS za „nieprawidłowość w znakowaniu” żywności, tj. taką która wprowadza konsumenta w błąd, uznaje umieszczenie na opakowaniu informacji: „zawiera naturalne kwasy OMEGA-3”, sugerującej, że wyrób posiada specjalne właściwości, podczas gdy wszystkie oleje rzepakowe posiadają takie właściwości [ustawa z dn. 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeń-

stwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225, z późn. zm.)].

Jednak zgodnie ze stanem naszej wiedzy oraz zapisem załącznika do Rozporządzenia Komisji w sprawie wykazu oświadczeń żywieniowych zawartość kwasów omega-3 w oleju rzepakowym pozwala na zamieszczenie na etykiecie tego produktu informacji, że stanowi on wręcz wysokie źródło kwasów omega-3.

Ponadto, opinię tę potwierdzają również badania wykonane przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Szamotułach, według których zawartość kwasu alfa-linolenowego w oleju rzepakowym znajdującym się na

rynku polskim wynosi:

🔹 10,3 g w 100 g

🔹 1,13 g w 100 kcal.

W świetle przepisów wspólnotowych każdy producent oleju rzepakowego uprawniony jest do umieszczania na etykiecie swojego produktu kwestionowanego przez Inspekcję oświadczenia.

Dlatego też Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju zwróciło się do IJHARS z prośbą o wyjaśnienie, które z przywołanych wyżej przepisów uznaje się za wiążące.

Agnieszka Słodowa

RGŻ debatuje nt. innowacyjności przemysłu spożywczego

Rada Gospodarki Żywnościowej stanowiąca forum branżowych organizacji pozarządowych sektora rolno-spożywczego zorganizowała 23 listopada br. konferencję, podczas której przedstawiciele nauki i przemysłu dyskutowali na temat innowacyjności polskiego sektora żywnościowego.

RGŻ uważa, że w momencie, gdy wyczerpuje się kosztowo-cenowa przewaga polskiego przemysłu rolno-spożywczego, za wiodący czynnik zapewniający konkurencyjność zarówno na rynku europejskim jak i światowym należy przyjąć innowacyjność.

Tylko dzięki innowacyjnym technologiom Polska ma szansę osiągnąć najwyższą jakość produktów przy niższych niż obecnie kosztach wytwórczych.

Zebrani zgodnie za konieczne warunki do wzrostu innowacyjności sektora rolno-spożywczego uznali:

- 🔹 transfer wiedzy z sektora nauki (instytutów badawczych, uczelni wyższych) do przemysłu,
- 🔹 wzrost nakładów finansowych na badania i rozwój
- 🔹 skoncentrowanie prac na wybranych, priorytetowych kierunkach rozwoju.

Jednym z przykładów ułatwiających przekazywanie wiedzy do praktyki jest

utworzenie w ramach Wrocławskiego Parku Technologicznego Klastra żywnościowego i biotechnologiczno-biomedycznego o nazwie NUTRIBIOMED. Umowę konsorcjalną podpisała do tej pory ponad 30 podmiotów - 6 uczelni wyższych oraz szeroki zakres firm od producentów rolnych, poprzez przedsiębiorstwa przetwórstwa żywności, producentów opakowań, aż po polskie firmy farmaceutyczne.

Natomiast z inicjatywy Polskiej Platformy Technologicznej Żywność, skupiającej m.in. kilkadziesiąt zakładów przetwórczych i jednostek B&R, powstał projekt „Żywność i żywienie w XXI wieku – wizja rozwoju polskiego sektora spożywczego”. Jego głównym celem jest wykorzystanie kompleksowych badań o charakterze foresight'u technologicznego dla przemysłu spożywczego w Polsce i w oparciu o nie opracowanie strategicznej wizji rozwoju dla tej dziedziny gospodarki. Wstępne wyniki wskazują, że kluczowymi obszarami będą m.in. nanotechnologia, czy nutrigenomika.

Aby utrzymać korzystną pozycję polskiego przemysłu spożywczego niezbędny jest rozwój i wdrażanie innowacyjnych technologii zwiększających jakość i wartość zdrowotną produktów oraz zwiększających wydajność pracy

i obniżających koszty. Należy przy tym podkreślić, że występują obecnie oczekiwania na produkcję żywności w pełni zaprojektowanej i dopasowanej do potrzeb pod względem jakości i wartości odżywczej. Wśród głównych trendów w produkcji „biożywności” można wymienić produkty:

- 🔹 o podwyższonej zawartości kwasów tłuszczowych omega-3,
- 🔹 o podwyższonej zawartości przeciwutleniaczy,
- 🔹 o obniżonej zawartości soli,
- 🔹 typu „light”.

Także systemy pakowania produktów spożywczych mogą być innowacyjne – mogą np. zawierać substancje pochłaniające niektóre gazy (tlen, dwutlenek węgla) czy informować, jeśli produkt nie był przechowywany w odpowiednich warunkach.

Rada Gospodarki Żywnościowej stanowi organ opiniotawczy - doradczy ministra rolnictwa, ułatwiający kontakt i współpracę pomiędzy przetwórcami a administracją rządową. Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju jest członkiem RGŻ od 2008 r.

Agnieszka Słodowa

Nowelizacja ustawy o paszach

Polskie przepisy dotyczące m.in. wytwarzania oraz wprowadzania do obrotu pasz zostaną dostosowane do regulacji UE - przewiduje podpisana w środę przez prezydenta Bronisława Komorowskiego nowelizacja ustawy o paszach oraz o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Nowela zawiera przepisy dostosowujące polskie prawo

do przepisów Unii Europejskiej w kwestiach wytwarzania, wprowadzania do obrotu oraz stosowania w żywieniu zwierząt pasz, pasz leczniczych, pasz genetycznie zmodyfikowanych, czy GMO z przeznaczeniem na pasze.

Według rządu, który jest autorem zmian, nowelizacja wzmocni poziom bezpieczeństwa i stosowania pasz, co przełoży

się na wzrost poziomu ochrony zdrowia publicznego.

Ponadto użytkownicy i konsumenci będą mieli zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o różnego rodzaju paszach stosowanych w żywieniu zwierząt.

PSPPO na podst. PAP

IERiGZ prognozuje

Według IERiGZ, podaż krajowego rzepaku (zbiory oraz zapasy początkowe) w bieżącym sezonie 2010/2011 wyniosła 2212 tys. t, co oznacza, że jest znacząco niższa w odniesieniu do sezonu ubiegłego (o 17 proc.).

W rezultacie zakłady przerobią mniej rzepaku, aczkolwiek dzięki niższemu eksportowi i utrzymaniu wysokiego poziomu zakupów surowca zza granicy, spadek przerobu rzepaku będzie mniej drastyczny (o 9% do 2150 tys. t) niż obniżka jego podaży.

Niemniej, brak możliwości znaczącego wzrostu importu z Ukrainy (przyczyną spadek tegorocznych zbiorów) będzie wiązał się z silną redukcją zapasów surowca w naszym kraju na koniec bieżącego sezonu. Szacuje się, że wyniosą one tylko 6 tys. ton.

W ostatnich czterech miesiącach br. ceny detaliczne olejów i margaryn będą powoli

wzrastać, z powodu wzrostu cen surowców dla przemysłu tłuszczowego (krajowego rzepaku z tegorocznych zbiorów oraz olejów z importu). Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w 2010 r. może być o 1-2% wyższy niż w roku poprzednim. Więcej podrożeją tłuszcze roślinne w I półroczu 2011 r. w relacji do I półroczu 2010 roku

Od stycznia 2011 r. ceny rzepaku, jak i oleju rzepakowego na krajowym oraz europejskim rynku będą się umacniać, w ślad za przewidywanym wzrostem popytu na olej rzepakowy, ze względu na zakładany wzrost domieszki biododatków do paliw płynnych.

Instytut prognozuje, że zbiory rzepaku w 2011 r. mogą być zbliżone lub niewiele wyższe w porównaniu z tegorocznymi.

Mimo dużego wzrostu cen, rzepak ozimy pod przyszłoroczne zbiory zasiano na powierzchni o około 3% mniejszej

w porównaniu z tegoroczną powierzchnią koszoną. Zdecydowały o tym głównie niekorzystne warunki pogodowe w okresie siewów oraz pogorszenie relacji cen rzepak : pszenica. Jeżeli całkowity areał uprawy rzepaku zmaleje o ok. 4% (do 740 tys. ha), a jego plony wzrosną o 3-7% (do 2,8-2,9 t/ha), to przyszłoroczne zbiory rzepaku mogą być zbliżone lub niewiele wyższe w porównaniu z tegorocznymi

PSPO na podst. IERiGZ „Rynek rzepaku – październik 2010”

Pasza na wagę złota

Z powodu złej pogody i spekulacji ceny pasz dla zwierząt osiągają rekordową wysokość, co może wpłynąć na zmniejszenie produkcji mięsa. Dlatego też deputowani na debacie z komisarzem rolnictwa Dacianem Cioloșem zastawiali się jakie kroki UE może podjąć, by walczyć z kryzysem w sektorze hodowlanym.

Debatę zorganizowano w połowie listopada po interpelacji deputowanych z trzech grup politycznych: Europejskiej Partii Ludowej, Sojuszu Socjalistów i Demokratów oraz Konserwatystów i Reformatorów.

Ten sektor doświadcza trudności z wielu powodów: rosnących kosztów produkcji, konkurencji z mięsem importowanym i rosnącymi cenami paszy – wyliczał

brytyjski deputowany James Nicholson (Konserwatyści i Reformatorzy).

Podwyżki cen paszy to problem, który narasta od kilku lat. Z tego powodu część gospodarstw została opuszczona. Zwrócono uwagę, że pasza stanowi aż 60 % kosztów produkcji, a tylko w ostatnich dwóch miesiącach podrożała o połowę.

Wielu deputowanych było zadowolonych z decyzji Komisji Europejskiej o otwarciu magazynów z zapasami paszy, co pozwoli na utrzymanie niższych cen. *Pod tej decyzji zmalało napięcie na rynku. Choć problem nie leżał w braku paszy, a w spekulacji – zaznaczał komisarz ds. rolnictwa. Obiecał, że KE przedstawi propozycję zmian w prawie zapobiegających takim spekulacjom. Mechanizmy pozwalające na pomoc rolnikom w takich*

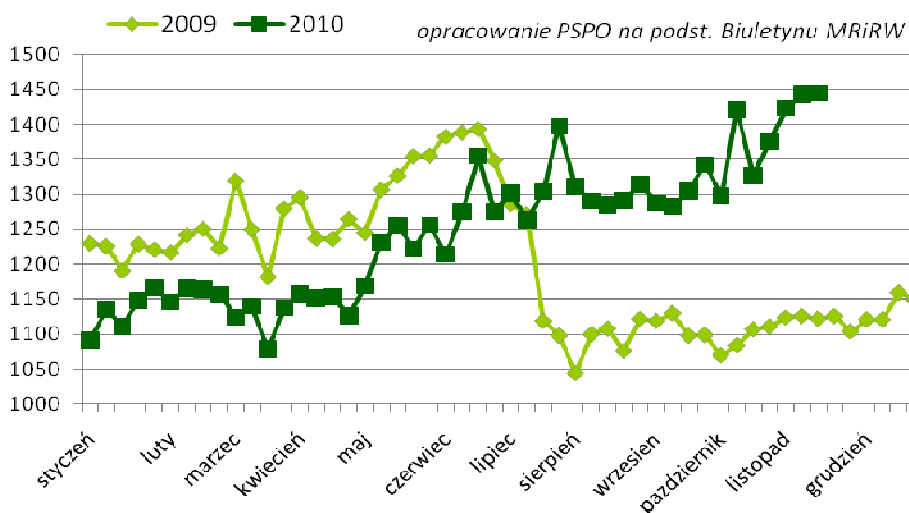
sytuacjach mają też się znaleźć w reformie Wspólnej Polityki Rolnej.

W debacie deputowani zwracali uwagę na zależność Unii od dostaw z krajów trzecich. Część posłów była też zaniepokojona, że importowana żywność nie musi spełniać takich samych kryteriów jakości, jak unijna.

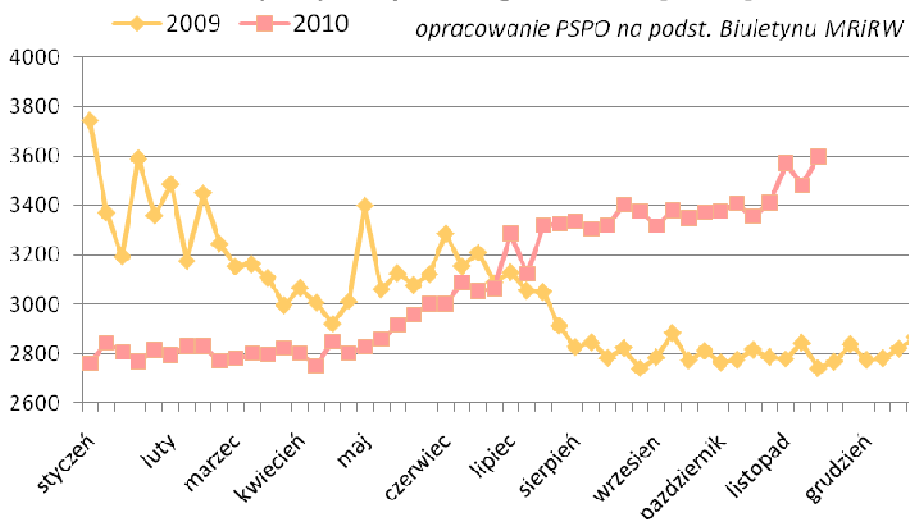
Dużo uwagi poświęcono również różnicy pomiędzy ceną, jaką za mięso płacą producentom hurtownicy, a ceną, za jaką kupują je w sklepie konsumenci. *Konsumenci płacą 17 euro za kilogram mięsa na stek w supermarkecie. Rolnik z tej sumy dostaje zaledwie trzy euro. Czy to uczciwe? Ten kryzys niszczy rolnictwo w Europie – mówił francuski deputowany José Bové (Zieloni).*

PSPO na podst. AgroNews

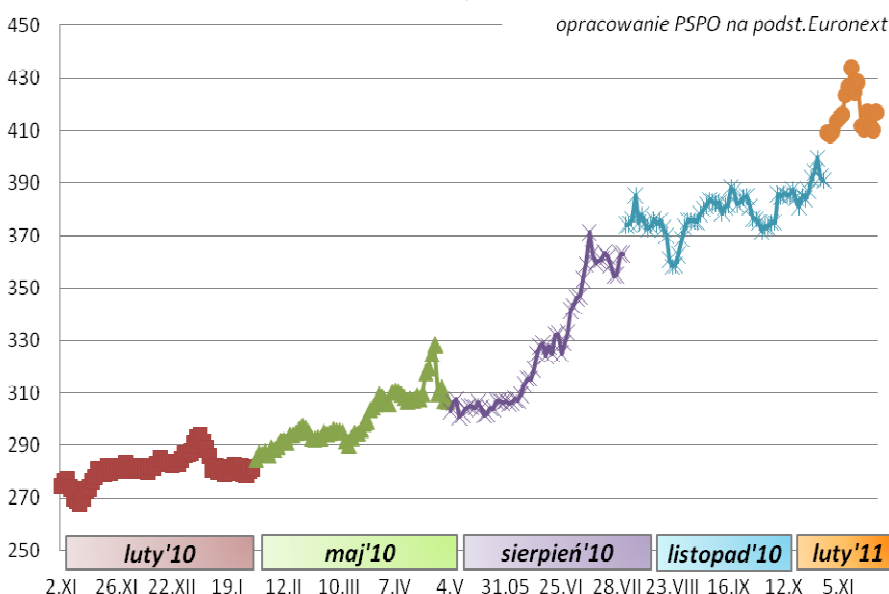
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 8 - 14 XI wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1445	+0,1
Olej rafinowany	3597	+3,4
Śruta rzepakowa	631	-3,8
Makuch	768	+2,0

Notowania MATIF na rzepak (FOB) z dn. 24 X wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Luty'11	421,50	3,9695	1673,14
Maj'11	422,00		1675,13
Sierpień'11	406,75		1614,59
Listopad'11	410,25		1628,49

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen, Rafineria Trzebinia, e-petrol.pl

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF grudzień Hamburg 11 XI	[USD/t]	598
Olej rzep. sur. FOB luty/kwiecień'11 Rotterdam 18 XI	[EUR/t]	908
Biodiesel FOB Rotterdam 19 XI	[USD/t]	1276,50
Ropa Brent 19 XI	[USD/bbl]	83,62
Bioester RME PKN Orlen 25 XI netto	[PLN/m ³]	3247
ON Rafineria Trzebinia 25 XI netto	[PLN/m ³]	3347
ONBIO20, Rafineria Trzebinia 25 XI netto	[PLN/m ³]	3347

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	Biodiesel	ON
2010-11-02	4,02	4,35
2010-11-09	4,04	4,33
2010-11-16	4,09	4,35
2010-11-23	4,15	4,39